

de liberalibus *Mauroceni* studiis, ac de praeclaris ingenii monumentis posteritati ab eo relictis quae diceremus, habuimus.

Non modo autem praeclara studia, & literas ipsas; sed literatos etiam viros, atque studiis deditos, quod in magno Senatore summae laudis locum occupat; in oculis ferebat, atque adeo in sinu fovebat. Etenim cum ad ipsum literati omnes, tamquam communem doctorum hominum parentem, confugerent; ille vero eruditorum hominum colloquiis remittere frequenter animum videretur; inde factum est, (a) ut ad illius aedes, tamquam ad academiam aliquam, cupidissimè cuncti ventitarent, nec ullus tamen esset, qui non inde instructior discederet. Praeclare statuerat ille magnum virum decere, nullum habere, nisi quem Respublica haberet, inimicum: amicos vero; quos recte latinus orator optimam, & pulcherrimam vitae suppellectilem appellabat; omni studio enitebatur sibi comparare; sed ejus notae, ut amici cujusque animum cum suo commiscere, & unum pene ex duobus efficere liceret. Quam ob rem cum ingenium illi non fucatum, aut fallax; sed simplex, & verax, nulloque simulationis artificio eruditum esset, assentationis acerrimus hostis videbatur, quae modo in locum invasit veritatis, & ingenuae, quae inter amicos maxime decet, libertatis loquendi. Immo vero ex hominum vultu mores colligere solitus, eos tamquam humanae societatis pestes evitabat, qui vitiis maximis polluti, & contaminati, virtutis speciem fuco, & quibusdam veluti medicamentis illitam ostentare solent; quorum insidiis nihil potest esse in hominum necessitudine foedius, nihil perniciosius. Siquidem ubi parum aperta improbitas obesse potest, cum solo aspectu, quo nihil sit omnino deformius, cunctos a se deterreat; propterea formam honestatis gerere, & innocentiae personam induere solet, ut iis veluti cuniculis simplicium hominum mentes expugnet, atque ita in vitiorum potestatem impellat, ac pertrahat. Eloquentiam quoque a sapientia sejunctam, & sordibus inquinatam inter domesticae necessitudinis jura non admisit; eos praeter ceteris omnibus odio habens, quibus, ut caesis antiquorum victimis, nihil praeter linguam, & ventrem superaret.

Honestissimos ergo, atque doctissimos amicos expetiit, quorum omnium non virtute magis, & doctrina, quam amore, & artissimo necessitatis vinculo gregem ducit (b) *Aloysius Lollinus*, Venetus patricius, & Bellunensis Episcopus. Is graecis, latinisque literis impense eruditus, philosophus, si quis alius, theologusque sapientissimus, literatorum omnium nostrae aetatis summus dictator, non solum liberali omni arte, ac doctrina, sed etiam scribendi elegantia omnem provocare antiquitatem facile potest: cum

(a) ut ad illius aedes, tamquam ad academiam aliquam, omnes ventitarent. ) „ Erat „ *Maurocena* domus conventus elegantiae, literarum domicilium, museum humanitatis, eruditionis emporium, Musarum ac Gratiarum omnium sacrarium augustissimum. „ *Palazzol.* in *Paneg. Maurocenus* ipse ita ad *Lollinum* scribit, de vitae ratione, quam cum aequo docto ac sibi amicissimo praefule, Patavio reversus, duxerat. Exstat epistola inter ejus *Opuscula*, pag. 211. „ Mutuis colloquiis, frequentibus congressionibus alebantur animi. In tuis, IN- „ QUE NOSTRIS AEDIBUS de rerum natura, de moribus, de divinis rebus disputationes „ habebantur. Aderant multi, quos perdiscendi studium attrahebat; ex nostra nobilitate aliquot; intererat *Nicolaus*, frater meus, &c. „ Adeatur etiam auctor *Vitae Fr. Pauli Veneti*, ex ordine Servorum, pag. 71.

(b) *Aloysius Lollinus*, &c.) De *Aleyso Lollino* sermo recurret in *Mauroceni Vita* ab eodem exposita.